

3. Електронний уряд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%83%D1%80%D1%8F%D0%B4. – Дата звернення: 10.05.15
4. Єганов В. В. Проблеми та перспективи впровадження системи електронного урядування в Україні / В. В. Єганов // Державне будівництво. – 2012. – № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2012_2_7. – Назва з екрана. – Дата звернення: 20.03.16
5. Писаренко В. П. Упровадження електронного документування в органах державної влади та місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / В. П. Писаренко // Публічне адміністрування : теорія та практика. – 2012. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Patp_2012_2_43.pdf. – Назва з екрана. – Дата звернення: 20.03.16.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ ЗА УМОВ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

С. П. Кулицький, к. е. н., доцент
*Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,
м. Київ, Україна*

«Глобалізація – це процес створення лібералізованого й інтегрованого світового ринку товарів і капіталу, а також формування нового міжнародного інституційного ладу, який слугує розвитку виробництва, торгівлі і фінансових потоків у світовому масштабі». В країнах Центральної та Східної Європи й на теренах колишнього СРСР процес глобалізації поєднується з процесами формування «постсоціалістичного капіталізму». [4, с. 16–30]. Процес глобалізації має дві сторони: об'єктивну, як природний процес розвитку людства, й суб'єктивну – її силовий аспект, що здійснюється в інтересах найпотужніших суб'єктів цього процесу [2, с. 12–19]. Тому ряд проявів глобалізації суперечить вимогам сталого розвитку національних економік.

Глобалізованій економіці притаманне формування доволі чисельних ситуацій невизначеності. Йдеться про поділ економічних ситуацій на ризиковані й невизначені. Різниця між ними полягає у тому, що ризик піддається обрахунку згідно з теорією

ймовірності, йому можна дати відповідну інтерпретацію у категоріях витрат, включивши їх до собівартості відповідних товарів, а невизначена економічна ситуація такому обрахунку не піддається. На обліку ризику базується страховий бізнес. Невизначені ситуації – унікальні, відсутність регулярного повтору таких ситуацій виключає можливість їх кількісної економічної оцінки [3].

Отже, глобалізація – асиметрична за своєю природою. В інтересах національної економіки негативна дія зазначеної асиметрії може бути істотно послаблена завдяки добре організованій інформаційно-аналітичній діяльності. У фахових публікаціях інформаційно-аналітична робота розглядається, в основному, як діяльність окремого фахівця. Однак, багаторічний досвід Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського свідчить про переваги колективної організації праці в інформаційній сфері, що полягає в наступному. В процесі підготовки інформаційно-аналітичного продукту аналітик може зосередитись на ключових ланках аналітичної роботи, як то постановка проблеми, аналіз накопиченого матеріалу, побудова гіпотези та її перевірка, виклад змісту роботи. А простіші процедури, які, однак, потребують доволі багато витрат часу й праці, як то пошук та збір інформації, коректорська, редакторська й технічна обробка підготовленого інформаційного продукту виконується менш кваліфікованими працівниками. Така колективна інформаційно-аналітична діяльність спирається на роботу інфраструктури всієї бібліотеки, включаючи доступ до Інтернет. А для підготовки відповідних інформаційно-аналітичних продуктів використовується широкий спектр джерел, в яких інформація представлена у текстовій, статистичній та графічній формах.

Таким чином, саме раціональність поділу праці та організації роботи в інформаційно-аналітичному підрозділі великої наукової бібліотеки дає змогу її фахівцям створювати у стислі терміни високоякісні інформаційно-аналітичні продукти.

Останнім часом багато невизначених ситуацій виникає на міжнародних нафтогазових й фінансових ринках, які тісно пов'язані між собою прямим й зворотними зв'язками. Невизначеність перспективної ситуації на міжнародних нафтогазових ринках пов'язана з:

– стрімким розвитком міжнародних ринків скрапленого природного газу та збільшенням його частки в сукупному споживанні газу;

- значним поширенням технологій та збільшенням обсягу видобутку «нетрадиційних» газу й нафти з тих родовищ, розробка яких до останнього часу була економічно не вигідною. Для позначення цього явища використовується термін «сланцева революція»;
- зміною ролі морських родовищ у світовому видобутку нафти й газу;
- прогресом технологій вилучення газу з морських газогідратів;
- суттєвими змінами економічної політики цілого ряду впливових учасників міжнародних енергетичних ринків.

Доволі невизначеною видається й майбутня архітектура глобальних ринків грошей та капіталів. На відповідь чекають питання щодо майбутньої ролі у світовій економіці ряду національних валют, насамперед долару США та євро, а також китайського юаня. Долар США є основною світовою резервною валютою. Його частка у офіційних резервах у світі останнім часом складає 60–63 % проти більш ніж 72 % на початку 2000-х років. Утім, на думку деяких вчених жодна з національних валют не може у найближчі роки навіть претендувати на те, щоб замінити долар або скласти з ним тандем у міжнародних економічних відносинах [4].

Крім того, у 2014–2015 рр., через гібридну війну Росії проти України та ескалацію воєнного конфлікту на Близькому Сході, значно посилюється вплив військово-політичних чинників на розвиток економічних процесів в усьому світі. Комбінація впливу всіх згаданих вище чинників посилює дію ефекту глобальної невизначеності, що радикальним чином відображається на розвитку світової та особливо низки національних економік, включаючи й українську.

Для послаблення негативного впливу на українську економіку глобальної невизначеності на міжнародних ринках виключне значення має комплексна інформаційна політика, яка охоплює й економічну сферу та повинна враховувати широкі можливості ряду держав з організації кампанії дезінформації у сфері міжнародних відносин.

Великі наукові (універсальні) бібліотеки України можуть зробити свій вагомий внесок у реалізацію зазначеної інформаційної політики, надаючи відповідні інформаційні послуги та створюючи відповідні інформаційні (оглядові та аналітичні) продукти. В останньому випадку внеском великих наукових (універсальних) бібліотек можуть бути регулярний моніторинг ситуації на міжна-

родних ринках; підготовка інформаційно-аналітичних матеріалів з проблем розвитку світової та української економіки, включаючи узагальнення відповідних прогнозів; аналіз потенційних джерел і механізмів асиметрії інформації на міжнародних ринках тощо.

При підготовці інформаційно-аналітичних документів доволі часто потрібно розв'язувати дилему між достовірністю інформації, що готується, та своєчасністю її надання замовникові [5, с. 60–63]. Розв'язання цього протиріччя полягає у своєчасній підготовці інформаційно-аналітичних документів при збереженні вимог до належного рівня їх достовірності. Досвід роботи Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського свідчить, що саме завдяки наведеним вище механізмам колективної організації інформаційно-аналітичної роботи можливе ефективне розв'язання зазначеної дилеми в процесі інформаційної підтримки української економіки.

Список використаних джерел

1. Колодко Г. В. Глобалізація і перспективи розвитку постсоціалістичних країн / Г. В. Колодко. – К. : Основні цінності, 2002. – 248 с.
2. Білорус О. Г. Глобалізація і національна стратегія України / О. Г. Білорус. – К. : ВО «Батьківщина», Броди : Просвіта, 2001. – 301 с.
3. Найт Ф. Х. Риск, неопределённость и прибыль / Ф. Х. Найт. – М. : Дело, 2003. – 360 с.
4. Шаров О. Ave, caesar! / О. Шаров // Дзеркало тижня. – 2011. – № 28. – С. 7.
5. Плэтт В. Стратегическая разведка. Основные принципы / В. Плэтт. – М. : Издательский Дом «Форум», 1997. – 376 с.

СТАНДАРТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Н. В. Рогова, к. т. н., доцент; **Н. Я. Наливайко**, ст. викладач
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна

Стандарти підприємств (СТП) розробляються на продукцію (процес, роботу, послугу), яку виробляють і застосовують (надають) лише на конкретному підприємстві. СТП не повинні суперечити